

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 14. marca 1933.

Štev. 31.

Da bo več odmeva

Ta mesec je mesec občnih zborov naših združenj. Vseskozi uspešni so ti občni zbori in dostikrat zmagovite manifestacije, ki jasno dokazujejo, da se trgovstvo zaveda ne samo svojih dolžnosti do lastnega stanu, temveč tudi svojih dolžnosti do celote, do naroda in države. Zlasti pa so vsi ti občni zbori naših združenj pomembni po svojih temeljnih razpravah o vseh aktualnih gospodarskih zahtevah. Vedno znova potrjujejo te razprave, da so zahteve trgovstva popolnoma identične z zahtevami gospodarstva in da je v interesu vsega našega narodnega gospodarstva, če bodo že enkrat res upoštevane in izvedene zahteve trgovstva.

Pa čeprav so te zahteve vedno eno in iste, čeprav je njih utemeljitev vsak dan bolj tehtna in čeprav so vse te zahteve popolnoma v skladu z državnimi interesi, moramo vendarle konstatirati, da ostajajo večinoma neizpolnjene. Napačno bi bilo, če bi iskali vzrok za neizvršitev teh zahtev le v izven trgovskih krogih, ker del krivde je tudi v trgovstvu samem. Zakaj v današnjih časih je pač tako, da ne zadostuje, če je povedana katera zahteva s še tako utemeljenim povdankom, temveč treba je poskrbeti, da bo zahteva našla tudi močan odmev. Ta odmev more dati le časopisje. Le prevečkrat pa morajo trgovci konstatirati, da tega odmeva ni niti v sicer trgovstvu naklonjenem časopisju. Deloma vsled neumevanja gospodarskih vprašanj, deloma iz drugih razlogov prezro časopisi tudi za gospodarstvo in zlasti za trgovstvo najvažnejša zborovanja in vprašanja. Zato je odmev zahtev trgovstva v časopisju slab, zato niso zahteve trgovstva tako upoštevane, kakor bi morale biti.

Da odpravijo ta nedostatek, so si trgovci v zvezi z drugimi gospodarskimi stanovi ustanovili svoje glasilo — »Trgovski list«. Vsa zgodovina trgovstva je od takrat zvezana s »Trgovskim listom«, ki je bil ves čas največji zaščitnik in branilec trgovskih interesov. Vsi boji, vsa prizadevanja trgovstva so imeli svojo najkrepkejšo oporo v »Trgovskem listu« in odmev, ki ga je dal vsakim merodajcu na uspeh. Vedno in ob vsaki priliki so se trgovci in vsi gospodarski krogi mogli trdno zanesti na »Trgovski list« in zato je tudi užival »Trgovski list« vedno simpatije trgovstva.

Jasno pa je, da bi mogel »Trgovski list« še v znatno večji meri podpirati vse težnje naših gospodarskih slojev, če bi bil še bolj razširjen in če bi bil krog njegovih čitatev še večji. Kajti samo od števila naročnikov in bralcev lista je odvisna moč odmeva, ki ga more dati »Trgovski list« zahtevam trgovstva. Čim več store zato trgovci za svoje glasilo, čim več mu pridobijo naročnikov, tem več store tudi za izpolnitev svojih zahtev. Odprava kartelov, odprava favoriziranja konzumov, združnih trgovin in gostiln, ukinitve nedovoljenega krošnjarstva, boj proti šušmarstvu, vse to odvisi le od moči stanovanja glasila. Če je to povsodi razširjeno, če se čita po vseh krajih, potem bodo tudi njegove zahteve bolj upoštevane. Ni bolj uspešnega sredstva za uveljavljanje trgovskih zahtev, kakor je delo za stanovsko glasilo — za »Trgovski list«.

Zato bi morala biti na vseh občnih zbora združenj tudi na dnevnem redu propaganda za stanovsko glasilo. Nikdar ni mogoče v tej točki storiti dovolj, vedno bi se moglo in moralo storiti še več, ker je to kardinalna točka, kako čim bolj v javnosti uveljaviti zahteve trgovstva.

Več odmeva zahtevam našega gospodarstva, je danes prav za prav prva naloga, ki jo morajo izvesti naše gospodarske organizacije. Kajti vse zahteve naših gospodarskih stanov so bile že tako vsestransko utemeljene, da ni v tem pogledu mogoče povedati še kaj novega. Vsi dokazi, ki so bili sploh mogoči, so že bili podani, sedaj

je na mestu le še propaganda, da bo vedel prav vsak javni delavec za te dokaze, da bo spoznal, da škoduje gospodarstvu, če v polni meri ne upošteva zahtev gospodarskih stanov. Te propagande pa ne more nihče vršiti v tako odlični meri ko stanovsko glasilo. In tako se zopet zaključuje dokaz, da ne bodo doživele zahteve gospodarskih krogov pravega odmeva, dokler ne bo

Stroji in vprašanje brezposelnosti Fabrike producirajo vedno več, število zaposlenega delavstva pa pada

Znano je, kako se je v prejšnjem stoletju upiralo delavstvo uvedbi novih strojev. Delavci so namreč spoznali, da zniža vsak nov stroj število delavcev, pa čeprav poveča produkcijo. Zato so se bali, da bodo polagoma vsi ob kruh, če bi vedno novi stroji nadomeščali njih delo. Videli so zato v stroju svojega glavnega sovražnika, ki jim odjeda delo. Neštevilne stavke so izbruhnile vsled tega boja delavcev proti strojem, a večinoma so se vse nehale za delavce nesrečno. Ekonomičnost stroja je bila le pre-evidentna in zato je bil ves odpor delavcev zaman. Le v redkih primerih se je delavec posrečilo, da so mogli s posebnimi dogovori z delodajalci vsaj deloma preprečiti, da bi stroji vzeli delavcem zaslužek. Največ uspeha so v tem pogledu dosegli grafični delavci in to vsled odlične organizacije. Dostikrat se je očitalo delavcem vsled tega njihovega odpora proti strojem, da so nazadnjaki, a je bil ta očitek čisto neutemeljen. Kajti res ni zameriti človeku, če v boju za obstoj nastopa tudi proti tehničnim pridobitvam, ki mu jemljejo kruh. In da stroji v resnici odjedajo delavcem kruh, da so tudi stroji krivi sedanje velike brezposelnosti, to dokazujejo najnovejše in točne statistike.

Ze od leta 1919. dalje ne raste več število delavcev v fabrikah, čeprav je produkcija neprestano napredovala. Od takrat naprej pa število delavcev stalno pada in za l. 1927. je izračunal dr. Leo Wollman, da je bilo brezposelnih delavcev že 2.055.000. A leto 1927. je bilo leto najvišje konjunktore, ko so delale vse fabrike s polno paro, ko sploh nihče ni vedel za krizo. In vendar se je že takrat pričela silna brezposelnost, ki je pozneje rapidno rastla in se večala od leta do leta, dokler ni dosegla sedanjega katastrofalnega obsega. Nihče pa ne ve, če ne bo ta že itak grozovita brezposelnost še narasla, kajti še naprej izpodirajo stroji človeško delo.

Kako zelo postaja človeško delo vsled strojnega dela odveč, kaže jasno spodnja statistika.

Če primerjamo leto 1923. z letom 1927. torej konjunktorni leti z ozirom na množino produkcije in števila zaposlenega delavstva v Ameriki, potem dobimo za posamezne industrije te številke:

Industrija	Produkcija (+ večja, — manjša)	Število delavstva (+ večja, — manjša)
nafta in petrolej	+ 84 %	— 5 %
tobak	+ 53 %	— 13 %
meso, klavnice, konzerve	+ 20 %	— 19 %
gradbena stroka	+ 11 %	— 15 %
gradnja železnic v letu 1922—26	+ 30 %	— 1 %
avtomobili	+ 69 %	+ 48 %
vžigalice	+ 28 %	+ 7 %
premog	+ 4 %	— 15 %
bombažne predilnice	+ 3 %	— 13 %
elektrarne v letih 1922—27	+ 70 %	+ 52 %
jeklo	+ 8 %	— 9 %
elektročni material	+ 10 %	— 6 %
poljedelstvo (od l. 1920—25)	+ 10 %	— 5 %
lesna stroka	— 8 %	— 21 %
tekstilno blago	— 1 %	— 7 %
papir	neizpremenjena	— 12 %
čevlji	— 7 %	— 12 %

Brez izjeme se je torej poslabšalo razmerje med množino produkcije in številom

njih stanovsko glasilo tako razširjeno, da bo čuti njegovo besedo povsodi.

Lepe in močne manifestacije so občni zbori naših združenj, toda šele od odmeva, ki ga najdejo v javnosti, je odvisen njih uspeh. Zato treba skrbeti, da bo ta odmev čim močnejši, zato treba delati za svoje stanovsko glasilo. Zakaj šele v tem delu je jamstvo zmage in uspeha.

zaposlenega delavstva. In to v času največje konjunktore. V času splošne gospodarske depresije pa se je moralo to nerazmerje še silno povečati, zlasti še, ko se je med tem število strojev še povečalo.

In kakor je v Združenih državah Sev. Amerike, tako je po vsem svetu. Povsod je produkcija ogromno narasla, enako ogromno pa tudi brezposelnost. Skoraj bi človek moral reči, da je čim slabše za nameščanje ljudi, čim bolj delajo fabrike. V Angliji se n. pr. v letih 1924—1929 povečala produkcija v železni industriji za 55%, v čevlarski za 29%, v kavčukasti za 163%, v sladkorni za 72%, a obenem je naraslo tudi število brezposelnih v milijonsko armado, ki spravlja vse angleško narodno gospodarstvo v nevarnost.

Se par primerov, kako izpodirajo stroji človeško delo. V Nemčiji je izkopal leta 1923 557.000 rudarjev 133 milijonov ton,

Kako priti iz krize

Predlog Henryja Forda.

Dopisniku United Press je Henry Ford v daljšem razgovoru takole povedal svoje misli, kako priti iz stiske:

»Svet se nahaja pred novo veliko vojno ali pred celo serijo novih konfliktov, katerim se ne bo mogel izogniti, če v najkrajšem času ne najde izhoda iz sedanje gospodarske krize. V vseh deželah so velikanske množice brezposelnih. Če se za nje v kratkem času ne najde dela, potem je edini ventil za te odvečne energije vojna.

Vedno je bilo težje živeti v miru, ko se vojskovati. Nič ni lažje kakor razdirati in ljudje se radi odločijo na pot vojne, ker se hodi po tej poti najlažje. Zato je lažje zainteresirati vlade za nove vojne stroje in za vojne izdatke, kakor pa za miroljubne gospodarske načrte.

Vzemimo za primer samo kmetijstvo. Pravijo, da se nahaja v obupnem položaju. Pa kaj se je za kmetijstvo sploh storilo? V primeri s tem, kar je bilo storjeno za oboroževanje, ni bilo za kmetijstvo sploh nič storjeno.

Po mojem mnenju je temeljita napaka, ker se kmetijstvo omejuje le na proizvodnjo živil. Vsled tega je prišlo do nadprodukcije živil in do preplavljenja trgov. V bodočnosti je treba bolj skrbeti za proizvodnjo predmetov, ki jih potrebuje industrija. In to se bo zgodilo, če bodo ljudje bolj mislili na ustvarjanje, ko na razdiranje.

Pri nas v Detroitu je bilo v tem pogledu izvršenih mnogo preizkušenj. Preteklo in to leto smo posejali več tisoč hektarjev s semenom soje (neke vrste fižola). Danes je dokazano, da se more iz soje pridobivati odlični material za izdelovanje upravljačev, barv in lakov. V kratkem bomo mogli izdelovati tudi druge avtomobilске dele iz produktov soje.

Soja je rastlina, ki se more udomačiti v vseh krajih sveta. Toda soja je samo en majhen primer, kaj bi mogli doseči, če bi se res hoteli posvetiti reševanju kmetijstva.

Drug takšen primer nam nudi vprašanje goriva. Vsaka dežela more pridobiti toliko alkohola, kolikor ga potrebuje za pogon motorjev in pa za kurivo. To pa bo

leta 1929 pa je zadostovalo že 517.000 delavcev za produkcijo 163 milijonov ton.

Z roko je izdelal delavec 450 opek, stroj jih v istem času napravi 40.000. Pri tem pa se stroji še vedno izpopolnjujejo. Še pred kratkim je napravil en stroj 650 cigaret v minuti, sedaj jih napravi 2650. In tako dalje v vseh panogah industrije.

Dokler je bila industrija še v povojih, se še ni dosti poznalo, kako izpodirva stroj delavca, danes pa, ko je industrija docela izpopolnjena, je neizogibno, da nastajajo v vseh državah armade brezposelnih. A nihče ne ve izhoda iz tega težkega stanja. Kajti kakor je na eni strani jasno, da ni mogoče strojev odpraviti, tako je pa na drugi strani enako jasno, da bo kriza vedno hujša, če se ne bo posrečilo premagati brezposelnosti.

Predlaga se skrajšanje delovnega časa, a jasno je, da mora to skrajšanje pomagati le trenutno, ker ne seže zlu do korenine. Drugi predlagajo, da bi se smelo proizvajati le visoko vredno blago, da bi se morala fabrična produkcija manjvrednega blaga odpraviti. Na vsak način je tudi v tem predlogu mnogo možnosti za zboljšanje. Nekateri zopet predlagajo preureditev vsega gospodarstva, kar zlasti zahtevajo tehnokrati v Ameriki. Toda tudi v tehnokratiji ni še rešitve.

Na vse strani se tako poostruje problem in bliža se nevarnost, da se bo lepega dne pričelo splošno uničevanje strojev, ker je vendarle v delu strojev glavni vzrok sedanje brezposelnosti.

In vendar stroji omogočujejo napredek in zato je treba pogledati ta problem še z druge plati.

mogoče šele takrat, kadar bomo vsi razumeli, kakšno neverjetno korist nam more nuditi alkohol kot kurivo.

Izven vsakega dvoma je danes, da je kurivo bodočnosti samo alkohol. Ni pa kmetovalca, ki ne bi mogel pridobivati alkohola. To je nov primer, kako bi se v resnici moglo pomagati kmetijstvu.

Popolnoma razumem, da je treba mnogo pozabiti in mnogo črtati, da bo mogoče prijeti reševati gospodarstvo iz sedanjega kaosa. Na prvem mestu so vojni dolgi. Te bi bilo treba enostavno zbrisati. Vprašanje ureditve vojnih dolgov bi bilo nad vse priprosto, če se ne bi Amerika bala, da bi se uporabil denar, ki bi se prihranil z zbrisanjem vojnih dolgov, za oboroževanje.

To velja za vse dolgove in ne samo za mednarodne. Tudi vse druge javne in zasebne bi bilo treba zbrisati. Samo to bi morali razumeti, da se to črtanje dolgov sme izvršiti le v interesu mira.

Obrtništvu Dravske banovine

Dne 9. t. m. je padla končna odločitev glede sistema zbornice v naši banovini. Rezultat kaže, da se je naše obrtništvu izreklo v zakonitem roku na način, kakor to zakon predpisuje, z ogromno večino za skupno zbornico. V Ljubljani ostane torej skupna zbornica za trgovino, obrt in industrijo s svojim avtonomnim obrtnim odsekom.

Hudi časi, ki jih preživlja naš stan, nam vsem ukazujejo, da pozabimo pri svojem delu za boljšo bodočnost obrtništva vse, kar nas je dosedaj ločilo. Strnimo svoje vrste, oklenimo se naših obrtniških organizacij in naše skupne zbornice in pokažimo s smotrenim, požrtvovalnim in poštenim delom, da nam je pred očmi edini cilj, to je blagor celotnega obrtniškega stanu.

Tovarišem, ki so z idealizmom in požrtvovalnostjo v teh hudih časih delali za našo dobro stvar, najlepša hvala! Podpredsednik Zbornice za TOI in načelnik obrtnega odseka Josip Rebek.

Slovenci!

Vidimo, da kulturna zgradba nobene-ga evropskega naroda ni popolna, dokler ni dosegel svoje univerze.

Vemo, da nam kraljevina Jugoslavija, ki nam je takoj po osvobojenju naklonila vseučilišče, v dobi svetovne gospodarske krize pri najboljši volji ne more prispevati za naše prosvetne zavode toliko, kolikor bi bilo potreba.

Pomnilo, da smo Slovenci pred svetovno vojno ustvarili in vzdrževali vse svoje najvažnejše in najdražje ustanove iz lastnih moči.

V svesti smo si, da ta slovenski idealizem v današnjih časih ni upadel, in se zanašamo, da bo tudi v bodoče čuval z enako vnemo vse, kar je razvil velikega in visokega. Z ničimer ne moremo lepše in dostojneje dokazati, da smo res narod duha, vreden bodočnosti, nego z dejansko ljubeznijo do svojih kulturnih institucij, katerih najvišja je in katerih najdražja nam bodi ljubljanska univerza kralja Aleksandra I.

Da se v vseh plasteh našega naroda učvrsti in ohrani misel na duševne vrednote, zavest o pomenu obstoja, razvoja in spopolnitve slovenske univerze v Ljubljani, ki jo okronaj ustanovitev Akademije znanosti in umetnosti kot znamenje naše duševne zrelosti, naše žive kulturne volje, kot poročstvo za naš nepretrgani napredek, kot temelj našega narodnega ponosa, se je ustanovil v Ljubljani vseučiliški odbor, naslednik nekdanjega zaslužnega vseučiliškega odseka.

Upamo, da bo narod sprejel njegova načela za svoja in z vsem razumevanjem in vso gorečnostjo podpiral njegovo delo za ohranitev in izpopolnitev slovenske univerze v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 4. marca 1933.

Za vseučiliški odbor:

Ivan Hribar, predsednik, dr. Matija Slavič, rektor univerze, podpredsednik, dr. Janko Polec, univ. prof. tajnik, dr. Fran Windischer, generalni tajnik Zbornice za trgovino in industrijo in obrt v p., blagajnik; dr. Drago Marušič, ban dravske banovine; dr. Gregorij Rožman, knezoškof ljubljanski; dr. Dinko Puc, župan ljubljanski; dr. Vladimir Ravnihar, senator; dr. Valentin Rožič, senator; Oton Zupančič; dr. Henrik Tuma, odvetnik.

Oklic so nadalje podpisale vse naše uglednejše nacionalne organizacije ter univ. profesorji in zastopniki dijaštva.

Iz naših organizacij

Trgovce iz ljubljanske okolice opozarjamo ponovno, da se vrši skupščina Združenja trgovcev za srez Ljubljana-okolice v sredo dne 15. t. m. točno ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Trgovskega doma, Gregorčičeva ul. 27. Na skupščino se trgovci vljudno vabijo. Uprava združenja.

Združenje trgovcev za srez Maribor levi in desni breg ima redni letni občni zbor v nedeljo, dne 26. marca v dvorani hotela Orel v Mariboru, Grajski trg. Udeležba vseh članov je obvezna.

Obiščite avtomatični bufet D A J - D A M

DRUŠTVO TRGOVSKIH POTNIKOV IN ZASTOPNIKOV V LJUBLJANI

Ima svoj IX. letni redni občni zbor v nedeljo, dne 19. marca 1933 ob pol 9. uri dopoldne v veliki dvorani »Trgovskega doma«, Gregorčičeva ulica. — Dnevni red: 1. Otvoritev in poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev novega odbora (predsednika, predsednika razsodišča in 9 odbornikov). 6. Volitev dveh preglednikov računov. 7. Določitev članskih prispevkov. 8. Samostojni predlogi. 9. Slučajnosti. — NB. Občni zbor je sklepčen, kadar je prisotnih vsaj tretjina vseh rednih članov. Ako občni zbor ni sklepčen ob napovedani uri, se vrši pol ure nato drugi občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom ter je sklepčen pri vsakem številu članov. — Samostojne predloge je treba naznaniti najmanj 5 dni pred občnim zborom in jih mora podpirati vsaj 5 rednih članov. — Odbor.

Skupščina Združenja trgovcev v Kamniku

V nedeljo, 12. t. m. popoldne se je vršila v restavraciji Grajski dvor v Kamniku skupščina združenja trgovcev za srez Kamnik. Otvoril in vodil je skupščino predsednik združenja Ant. Stergar, ki je uvodoma pozdravil navzočnega obrtnega komisarja in zveznega tajnika I. Kaiserja ter se spominjal v preteklem poslovnem letu preminulih članov. Podal je nato izčrpno poročilo o najvažnejših akcijah, ki jih je podvzela uprava v pretekli poslovni dobi v interesu članstva. Zlasti je v svojem poročilu očrtal nad vse težavni položaj lesne trgovine, s katere padcem je srez mnogo izgubil, nevspešne denarne prilike in kmečki moratorij, kar je povzročilo velik padec gospodarske moči trgovca. Delovati je treba tudi na tujsko-prometnem polju.

Iz poročila tajnika združenja Joška Klemenčiča ml. posnemamo, da je bilo administrativno delo združenja jako živahno. Združenje se je mnogo borilo proti krošnjarstvu, ki se je v srezu dokaj razpaslo. Sodelovalo je pri vseh akcijah, ki so bile v pretekli dobi aktualne.

Blagajniško poročilo je podal tajnik Joško Klemenčič ml. Izkazuje za preteklo leto začetne imovine 1894.45 Din, 20.167.30 Din dohodkov in 21.107.95 Din izdatkov. Združenje je šele lansko leto uvedlo doklado, preje se je vzdrževalo z inkorporacijskimi pristojbinami, ki so pa sedaj skoraj popolnoma usahnile. Predsednik Anton Stergar je z ozirom na računski zaključek podrobno obrazložil administrativno delo združenja in finančno stanje. — G. Lah je prečital poročilo nadzorstvenega odbora, ki predlaga upravi absolutorij. Predlog je bil odobren.

Pri razpravi o proračunu za tekoče leto, ki izkazuje Din 36.750.— izdatkov in prav toliko dohodkov, se je razvila obširna debata, ki pa je bila, žal, dokaj nestvarna, dasi je velika večina zborovalcev predloženi proračun odobraval. Proračun je bil nato odobren.

Clanska doklada se je določila na 20, 40 in 60 Din. Poročilo šolskega odbora, ki navaja blagajniško stanje obrtno nadaljevalnih šol v področju Združenja in trgovske nadaljevalne šole v Kamniku, je podal predsednik Anton Stergar, ki je v

svojem govoru poudarjal važnost trgovsko-nadaljevalnega šolstva.

Nato so bili izvoljeni delegati za zvezno skupščino in sicer: Anton Stergar, I. Kramar, Tome, Engelmann in Riedl.

K točki »Sklepanje o obligatorni izvedbi socialnega zavarovanja« je poročal zvezni tajnik I. Kaiser, ki je obrazložil važnost izvedbe zavarovanja za trgovstvo in tozadnevne določbe zakona o obrtih. Podrobneje se bo razpravljalo o tej stvari še na prihodnji skupščini, ondoso na posebnem članskem sestanku.

Pri »slučajnostih« je predlagal A. Tome iz Moravč, naj se Združenje in Zveza najenergičnejše zavzamejo proti konzumnemu zadružništvu, ki s prodajo blaga nečlanom izpodjeda temelje trgovini. Na takem trgovanju je zainteresirana tudi država, ki mnogo izgubi na davkih, ker je konzumno zadružništvo skoraj vseh davkov prosto. Zvezni tajnik I. Kaiser je podal nato izčrpno poročilo o borbi proti konzumnemu zadružništvu in krošnjarstvu ter o sedanjem gospodarskem položaju.

Končno je tajnik G. J. Klemenčič ml. prečital resolucijo, v kateri apelira trgovstvo na kraljevsko vlado, narodne poslance in senatorje, da usmerijo vse naše narodno gospodarsko delo v pravcu točno opredeljenega, za dobo let naprej določenega gospodarskega načrta, da se skliče takoj gospodarski svet, da se revidira zakon o neposrednih davkih v tem zmislu, da se določi davčni minimum ter da se davčni odbori sestavljajo po stanovskih organizacijah in ne po občinah; da se izpopolni čl. 76. zakona o neposrednih davkih tako, da so konzumne zadruge, ki poslujejo z nečlani, podvržene v vsakem primeru plačilu družbenega davka, da se konzumno zadružništvo izloči iz zadružnega zakona, da se čimprej izda pravilnik o krošnjarstvu k zakonu o obrtih, ki naj popolnoma ukine krošnjarenje z manufakturnim blagom, da se izvede revizija zakona o delavskem zavarovanju in zavarovanje decentralizira ter upostavi avtonomne banovinske socialne ustanove, da se zakon o zaščiti kmetov ukine in uredi razdolžitev kmeta na način, ki ne bo upropaščal ostalih strok gospodarstva ter da se nujno uredi denarne prilike.

Pomicjenje v Ameriki

Objava Rooseveltovih načrtov za premaganje bančne krize je vplivala nad vse blagodejno. Objava je razbistrila položaj in panika je bila s tem ustavljena.

Kongres je podelil Rooseveltu neomejeno pooblastilo, dokler ne bo popolnoma izdelan načrt za reorganizacijo bank. V tem času bodo pregledane vse banke in vse solventne banke bodo dobile od države zadostna sredstva, da bodo mogle takoj zopet pričeti poslovati. Nekatere banke so že dobile od finančnega ministra poziv, da zaprosijo za ponovno odprtje lokalov. Da bodo imele banke dovolj denarja na razpolago, bo povečan sedanjí obtok bankovcev v višini 7-4 milijarde dolarjev še za 2-8 milijarde in bo s tem njih kritje znašalo samo še 40 odstotkov. Za štiri tedne pa sme iti banka v služaju potrebe tudi pod to kritje. Vendar pa je finančni minister izjavil, da odklanja vsako misel inflacije in bankovci, ki ne bodo dosegli 40 odstot-

nega kritja, se bodo smatrali le kot rezervni denar, ki se bo uporabljal le izjemno, v kolikor bo to potrebno za vzgon gospodarstva.

Vlada je nadalje zagrozila z ostrimi represalijami proti vsem, ki so brez potrebe kopičili zlato. Te grožnje so imele popoln uspeh in v treh dneh je prišlo nazaj v emisijske banke zlata za 85 milijonov dolarjev.

Položaj se je že tako zboljšal, da je 21 vodilnih bank v Newyorku, ki upravljajo za 6 milijard dolarjev depozit, naprosilo vlado za dovoljenje, da prično zopet obratovati. Pričakujejo nadalje, da bo v sredo pričela poslovati tudi že efektivna borza. Kupčevalo pa s čeki, ki bodo nakazani po Clearing-housu.

Računajo, da bodo v dveh tednih banke poslovale zopet normalno.

CARINJENJE BLAGA IZ NEMČIJE

Vsled carinske vojne, ki je nastala med nami in Nemčijo, vsled brezpogodbene trgovinskega stanja z Nemčijo, je prejela zagrebška trg. in ind. zbornica od Izvoznega zavoda na svoje vprašanje ta odgovor: V smislu nemške pogodbe in čl. 24. carinskega zakona se ima cariniti vse blago, ki je dospelo v našo državo do polnoči 5. marca po minimalni tarifi, brez izjeme vse blago pa, ki bi prišlo po tem roku, po maksimalni. Prav tako bo postopala Nemčija z našim blagom. Zato je vsaka izjema popolnoma nedopustna.

Priporoča se

GREGORC & Ko. LJUBLJANA

Velatrgovina specifijskega in kolonijalnega blaga, raznega žganja in spirita

TELEFON: 22-46 Brzjavi: GREGORC
Zahtevajte specialne ponudbe!

Po svetu

Senat je soglasno in z navdušenimi manifestacijami sprejel pakt o organizaciji Male antante.

Na interparlamentarni konferenci v Benetkah bo zastopal naš parlament minister Mohorič.

Za železniškega direktorja v Ljubljani je imenovan referent prometnega ministristva Josip Cugmus, dosedanji direktor inž. Klodič pa je imenovan za direktorja v Subotici.

Dr. Maček se bo moral zagovarjati pred državnim sodiščem zaradi zločina po § 3. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

Da skupščina pravočasno reši proračun, se bodo vršile vsak dan po tri seje.

MacDonald se hoče sestati z Mussolinijem, od katerega bo zahteval jasen odgovor, ali bo Italija podpirala Hitlerja in njegove prevratne namene ali pa bo sodelovala na strani svojih bivših zaveznikov na pomirjenju Evrope.

Na razorožitveni konferenci se opazna vedno tesnejše sodelovanje Litvinova s francoskimi diplomati.

Na seji velikega fašističnega sveta je izjavil Mussolini, da je Italija za mir in da bo razorožitvena konferenca brez uspeha, če ne sprejme italijanskega predloga. Koncem svojega govora je Mussolini pozdravil zmago Hitlerja v Nemčiji.

»Hitler je največji sovražnik zapadne kulture« je stalni refren v angleških listih.

Vse socijalistične organizacije na Bavarskem je vlada razpustila.

Vse komunistične mandate mislijo narodni socijalisti razveljaviti. Zato komunistični poslanci tudi niso bili povabljeni k otvoritvi parlamenta.

Soc. demokratičnega kandidata dr. Spiegla so neznani atentatorji ubili. Morilcevi niso prijeli.

S posebno zasilno naredbo Hindenburga se določa kot državna zastava Nemčije črno-belo-rdeča (cesarska) zastava s kljukastim križem.

Avtonomija vseh nemških dežel je bila od hitlerjevcev dejansko odpravljena in so brez odpora prevzeli oblast od vlade imenovani narodno-socijalistični komisarji.

Po vsej Nemčiji izvajajo hitlerjevci največji teror. Židovske trgovine se plenijo in razbijajo, komuniste zapirajo in jih pošiljajo v koncentracijske tabore, veliko številno delavcev in pristašev levih strank pa je bilo že ubitih. Umori se dogajajo vsak dan.

Pri pruskih občinskih volitvah, ki so se vršile v nedeljo, je zmagala vladna koalicija na vsej črti. Volitve so se vršile po programu, to je pod največjim terorjem.

Angleški in francoski veleposlanik v Berlinu sta protestirala proti zasedbi vojašnic v demilitarizirani coni v mestu Keihl po nar. socijalističnih oddelkih in proti uvrstitvi hitlerjevih oddelkov v policijo in vojsko, ker bi se s tem dejansko povečala nemška vojska na en milijon mož, kar je v očitnem nasprotju z mirovno pogodbo.

Tudi v Gradcu so začeli hitlerjevci udirati v židovske trgovine in jih uničevati.

Venezela in vse njegove ministre nameravajo postaviti pred sodišče, ker so se umaknili Plastirasovi diktaturi in s tem postavili državo nevarnosti anarhije.

Panazijsko zvezo so ustanovili Japonci. Namen nove zveze je tudi propaganda med vsemi azijskimi ljudstvi, ki so pod vladno evropskih držav.

Japonci bodo zavzeli tudi Peking, če Kitajci ne prenehajo s svojimi napadi na japonske čete ob kitajskem zidu.

V Španiji se je ustanovila fašistična organizacija, ki bo pričela izdajati tudi svoj dnevnik.

Atentator Zangara je bil obsojen vsled Cermakove smrti na smrt.

Plače in pokojnine uradnikov bodo znižali v Združenih državah Sev. Amerike in s tem prihranili 400 milijonov dolarjev.

35 uradnikov kmetijskega komisarijata je bilo od vrhovnega sodišča v Moskvi obsojenih vsled sabotaže kmetijskega produkcijskega načrta na smrt. Sodba je bila takoj nato izvršena.

Silovit potres je bil v Kaliforniji. Več sto oseb je bilo ubitih, na tisoče ranjenih. Ogromni valovi so še povečali katastrofo. Nastali so požari in vse mesto Longbeach je pogorelo. Vneli so se tudi petrolejski vrelci, ki so največji vrelci na svetu.

Potres v Kaliforniji je napravil za približno pol milijarde dolarjev škode.

Skupščina združenja trgovcev Prekmurja

Velika manifestacija slovenskega trgovstva v Murski Soboti

V vrsti občnih zborov trgovskih združenj, ki so se vršili in se bodo še vršili ta mesec v naši banovini, zasluži posebno pozornost redni letni občni zbor združenja trgovcev v Prekmurju. Ne samo zato, ker deluje to združenje na nad vse eksponiranim ozemlju ob naši severni meji, temveč zlasti še vsled velike zavednosti, ki je lastna prekmurškemu trgovstvu. To je jasno pokazal tudi občni zbor, ki so se ga udeležili trgovci v tako velikem številu, da je postal impozantna manifestacija našega trgovstva, ki bi bila v čast tudi mnogo večjim krajem.

Ze po svojem zunanjem poteku je tako bil občni zbor združenja trgovcev v Murski Soboti eden onih občnih zborov, ki bo vedno v ponos slovenskemu trgovstvu, a nič manj zmagovit in važen ni bil petkov občni zbor tudi po svojem notranjem pomenu. Solidarno z vsemi drugimi trgovskimi in gospodarskimi sloji so tudi prekmurški trgovci jasno in odločno povedali svoje zahteve in povdarili, da združuje vse naše gospodarske sloje enotna volja.

Pomen petkovega občnega zbora pa se končno vidi tudi v poročilih o izvršenem delu. Pod vodstvom svojega preizkušnega in zaslužnega predsednika Franca Čeha je murskosoboško združenje tudi po svojem notranjem poslovanju eno najvzlednejših naših združenj. In da imamo tako združenje ob naši severni meji, je tem pomembnejše in tem bolj razveseljivo. Vsa čast in priznanje onim, ki so nam postavili ob meji tako krepko in močno gospodarsko trdnjavo!

V nabito polni dvorani Sokolskega doma v Murski Soboti se je vršil v petek XII. redni letni občni zbor Združenja trgovcev za okraj Murska Sobota. Zborovanje je vodil zaslužni dolgoletni predsednik Združenja Franc Čeh, ki je v lepih besedah pozdravil vse zborovalce ter konstatiral sklepčnost. Imenoma je pozdravil nato zastopnika banske uprave podnačelnika Otmarja Skaleta, zastopnika zbornice tajnika dr. Plessa, narodnega poslanca Josipa Benka, župana notarja Kodra, predsednika Združenja obrtnikov Štefana Sukića, zastopnika časopisja, prof. inž. Zobca ter zastopnika ljutomerskega združenja Baukarta in Pušenjaka.

Predlaga, da se pošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravni brzojavki trgovinskemu ministru dr. Sumenkoviću in banu dr. Marušiću, čemur je zbor z navdušenjem pritrldil. Nato se je predsednik spominjal umrlih članov Kardoša Kolomana in Bacsá Rudolfa, ki sta bila člana odbora ter Erdőssy Barnabaša iz Murske Soboté in gospe Zelezen Ane. Spomin vseh je počastil zbor s trikratnim »Slava« klicem.

Sledilo je zanimivo in izčrpno

poročilo predsednika Čeha, iz katerega posnemamo:

Za preteklim letom gospodarske depresije pač ne bo nihče žaloval, saj nam je prineslo polno težav, a skoraj nič ugodnosti.

Lani sklenjena trgovinska pogodba z Avstrijo nam je kontingentirala izvoz živine, perutnine in jajc, kar je bilo v veliko škodo našemu gospodarstvu.

Devizne omejitve, kmečki moratorij in omejitve kreditov so krizo še znatno poostrele, da je obstoj trgovine že resno ogrožen. Padec valute in s tem povzročena podražitev blaga in razmere na denarnem trgu so še povečale gospodar-

ske depresijo, katere viden znak so 4 konkurzi in 4 prisilne poravnave v našem okolišu.

Zelo je zadelo naše trgovstvo tudi povišanje davkov. Povišane so bile razne takse, davek na poslovni promet je bil povišan za 100%, povišana trošarina na sladkor, spremenjen trošarinski zakon, s čimer so bili zlasti prizadeti revnejši trgovci.

Razveseljivo je bilo, da so našli naši sezonski delavci zaposlitev v Franciji, Belgiji in Nemčiji in da je bila dobra lanska žetev in se je dobil za njo boljši izkupiček.

Predsedniško poročilo navaja nato delo Združenja. Vsled novega obrtnega zakona so narasli združenju novi posli, ki jih je vse združenje dovršilo v redu. Ker se je ustanovila v Mariboru samostojna združba prevoznih obrtov, so odpadli prevozniki iz združenja. Ustanovilo se je tudi posebno združenje sadnih trgovcev za bivši mariborski okoliš, kateremu združenju so morali pristopiti vsi sadni trgovci. Trgovci z mešanim blagom pa smejo še nadalje trgovati s sadjem tudi brez posebnega obrtnega lista.

Glede tranzitnega prometa z Madjarsko se je storilo vse, kar je bilo mogoče, posebnega uspeha pa ni pričakovati, ker se madjarske železnice boje, da bi bil tranzitni promet za nje preveč konkurenčen. Pač pa se je dosegla spopolnitev telefonskih zvez.

Boj proti šušmarstvu je postal lažji, ker so kazni po novem obrtnem zakonu bolj občutne. Pri boju proti šušmarstvu nam je izkazovala obrtna oblast krepko podporo, za kar ji bodi izrečena zahvala.

Pri pristojnih ministrstvih je združenje interveniralo za znižanje telefonskih pristojbin in za odpravo monopola na šolske zvezke.

Zlasti pa se je združenje trudilo, da doseže omiljenje davčne prakse. Združenje je priredilo več poučnih predavanj in povabilo tudi strokovnjaka dr. Likarja iz Celja. Združenje je na ta način poskrbelo, da so njegovi člani o davčnih zadevah dovolj informirani in da morejo s tem braniti svoje interese. Zeleti bi bilo, da bi se tudi člani davčnih komisij bolj pobrigali za svoje pravice, da se ne bi več zgodilo, da so davčne komisije celo zviševale predloge davčnih oblasti.

Vso zahvalo pa moramo izreči Zbornici za TOI v Ljubljani, ki nam je bila vedno v največjo podporo in kateri moramo priznati, da je najboljši urad v državi. Pa tudi Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani moramo izreči enako iskreno in toplo zahvalo za njeno zvesto pomoč.

Koncem svojega poročila je omenil predsednik Čeh, da ima Združenje lastno trgovsko nadaljevalno šolo in da se je otvoril v decembru trgovski tečaj, ki ga obiskujejo poleg trgovskih namesčencev tudi samostojni trgovci.

Soglasno in z odobravanjem je sprejel občni zbor poročilo predsednika Čeha.

Dr. Ivan Pless:

Pozdravlja zbor v imenu Zbornice za TOI ter Zveze trgovskih združenj Dravske banovine. Naglašja, da bo Zbornica ko doslej tudi v bodoče posvečala vsem gospodarskim vprašanjem vso svojo pozornost. Zlasti pa bo vedno branila interese slovenskega trgovstva. Opozarja na potrebne reforme v socialni zakonodaji, ki se mora decentralizirati, kar je

soglasna zahteva vseh gospodarskih krogov. Ker so se znižali v splošnem dohodki za 40%, državne dajatve pa zvišale, je nastalo nezdravo razmerje, ki ga je treba na vsak način odpraviti. Zlasti pa je tudi treba izvesti revizijo trošarin. Porast konkurzov in prisilnih poravnav jasno dokazuje, da je trgovstvo čezmerno obremenjeno. Vsa ta vprašanja pa morejo trgovci zadovoljivo rešiti le z močno organizacijo. Čim težja je kriza, tem bolj nujno je zato delo za organizacijo in s pozivom, da se vsi čim bolj oklenejo svojih organizacij, je zaključil dr. Pless med živahnimi aklamacijami vseh zborovalcev svoja izvajanja.

Nar. poslanec Josip Benko:

Govori o današnjem težkem gospodarskem položaju in o delu skupščine, da izboljša to stanje. Omenja delo, ki ga bo treba še dovršiti. Tako je zlasti potrebno, da se nastopi proti favoriziranju konzumnih zadrug, ki uživajo čisto brez pravice razne ugodnosti. Od tega favoriziranja ima škodo država in trgovstvo. Trgovstvo je nekako ogledalo srednjega stanu in eden njegovih stebrov. Samo v složnosti in skupnosti je moč in zato naj se trgovci oklenejo svojih organizacij. Izjavlja, da bo vedno podpiral stremiljenja trgovcev. (Živio klici.)

V imenu občine pozdravlja zbor notar Koder. Omenja pomen trgovstva za vse gospodarstvo. Omenja dalje, da je banovinski svet na svojem letošnjem zasedanju zahteval v posebni resoluciji, da se ves iz Slovenije naložen denar pri Poštni hranilnici, Drž. hipot. banki in P. A. B. naloži le v Sloveniji. (Odobravanje.)

Za Združenje gostilničarjev je pozdravil občni zbor g. Vezer.

Iz tajniškega poročila posnemamo: Število članov je padlo od 521 na 500. Pomočnikov je prijavljenih 47, vajencev je 32, oproščenih je bilo 8 vajencev in 2 vajenki. Nakupovalcev deželnih pridelkov, ki posedujejo izkaznice, je bilo prijavljenih 39. Zaradi neupravičenega krošnjarstva in trgovanja je bilo prijavljenih 53 primerov.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal predsednik Čeh, navaja, da je imelo združenje 74.865 Din dohodkov in 49.720 dinarjev izdatkov, premoženje združenja znaša 190.894 Din.

Na predlog člana nadzorstva Goloba Ludvika podeli občni zbor soglasno upravi razrešnico.

Sklene se, da sme imeti posamezni trgovec največ pet nakupovalcev, od katerih mora imeti vsak legitimacijo s sliko. Za izkaznice se bo pobirala pristojbina Din 100.—.

Volitve

Na predlog narodnega poslanca Benka, z dodatnim predlogom g. Brumna, da se izvoli v upravo še poslanec Benko, se izvoli soglasno ta odbor:

Uprava:

Čeh Franc, trgovec iz Murske Soboté, Benko Josip, nar. poslanec iz Murske Soboté, Nemec Janez, Brumen Joško, Kohn Samuel, Heimer Arnold, Arvai Vincenc, Šiftar Ludvik, Mesarič Štefan, Trautman Aleksander, Kuhar Franc, Dittich Gustav, vsi iz Murske Soboté, Rehn Janez iz Tišine, Hahn Izidor iz Murske Soboté, Fürst Vladimir iz Murske Soboté.

Namestniki:

Benko Ludvik, Holcman Štefan, Hahn Pavel, vsi iz Murske Soboté, Skraban Janez iz Puconcev, Gaspar Jožef iz Murske Soboté, Štivan Ernst iz Murske Soboté.

Nadzorstvo:

Benčec Franc, Golob Ludvik, Kreft Alojzij, vsi iz Murske Soboté.

Namestniki:

Cvetič Janez iz Murske Soboté, Šnurer Josip iz Cankove, Kolbl Alojzij iz Sv. Jurja.

Častnorazsodiški odbor:

Šiftar Karol iz Murske Soboté, Vučklič Ivan iz Rakičana, Trautman Aleksander, Hirschl Armin, Frim Ladislav, vsi iz Murske Soboté.

Delegati:

Šiftar Karol, Cvetič Janez, Nemec Janez, Heimer Arnold, Kohn Samuel, vsi trgovci iz Murske Soboté.

Namestniki:

Čeh Franc, Brumen Joško, Hahn Izidor, Gaspar Jožef, Golob Ludvik, vsi trgovci iz Murske Soboté.

Solski odbor, ki je obenem odbor za višji trgovski tečaj in izpitna komisija:

Čeh Franc, Heimer Arnold, Nemec Janez, Kohn Samuel, vsi trgovci iz Murske Soboté.

Nato se še določi proračun, ki izkazuje Din 64.500 prejemkov in ravno toliko izdatkov.

Po poročilu predsedstva je skupščina sklepala še o neki disciplinarni zadevi.

S tem je bil dnevni red izčrpan in predsednik Čeh je zaključil s iskreno zahvalo vsem udeležencem, zlasti pa zastopnikom Zbornice, v vsakem oziru uspešno zborovanje.

Po skupščini se je vršil skupen obed, na katerega je povabila uprava Združenja tudi zastopnike oblasti in raznih organizacij. Izrečenih je bilo tudi več napitnic, ki so jih izrekli predsednik Čeh, dr. Pless, nar. posl. Benko, župan Koder in drugi.

Velik uspeh je bil občni zbor Združenja v Murski Soboti.

Vreče

kupuje in prodaja

ALOJZ GREBENC, Ljubljana

Tyrševa (Dunajska) cesta 36

»Agrarna Europa«.

Tako se imenuje zelo priročna knjiga, ki jo je izdal Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu. Na skoraj 200 straneh daje knjiga jase pregled agrarne produkcije v Evropi in evropske zunanje trgovine. Podatki so točni in so vzeti iz letnih statističnih poročil Mednarodnega poljedeljskega instituta v Rimu, podatki o zunanji trgovini pa iz uradnih poročil o zunanji trgovini vseh evropskih držav. Po inicijativi Zavoda je sestavil knjigo šefurednik »Jugoslovenskega Lloyd« g. Joso Lakatoš. — Vsem, ki se zanimajo za vprašanja evropske agrarne produkcije, bo knjiga zelo dobro služila in jo zato priporočamo.

NEMŠKI TRGOVCI Z JAJCI PROTI POVIŠANJU CARINE

Zveza jajčnih uvoznikov v Frankfurtu ob Meni je izdelala spomenico, v kateri protestira proti nameravanemu povišanju carine na jajca na 30 mark za metrski stot, ker bi se s tem jajca podražila za dva plemeniga.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Vpisale so se nastopne firme:

Sedež: Hlaponci št. 14.
Besedilo: Segula Ivan.
Obratni predmet: trgovina z vinom na debelo.
Imetnik: Segula Ivan, posestnik v Hlaponcih št. 14.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru,
dne 2. marca 1933.
Firm. 176/33 — Rg A III 232/1.

*

Sedež: Maribor, Kralja Petra trg 4.
Besedilo: Motoroil družba z omejeno zavezo za razpečevanje mineralnega olja v Mariboru.

Obratni predmet: Trgovina s proizvodi nafte in sirove smole, zlasti z mineralnimi olji, lepili in mazili, kakor tudi s specialnimi predmeti za avtomobile in motorje ter izvrševanje vseh vrst poslov, ki spadajo v te stroke.

Višina osnovne glavnice: 50.000 Din.
Poslovodje: dr. Hermina Bedjanič, dipl. trg. viš. šole v Mariboru, Kralja Petra trg 4.

Za namestovanje upravičen: Poslovodkinja dr. Hermina Bedjanič.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru,
dne 23. februarja 1933.
Firm. 139/33 — Rg C II 93/1.

*

Sedež: Slovenska Bistrica.
Besedilo: Gospodarsko-trgovska družba z. o. z.

Obratni predmet: Trgovina z vsem blagom, ki je dopuščeno v svobodnem prometu in ki glede prodaje ni vezano na dokaz usposobljenosti ali na posebno dovolilo.

Višina osnovne glavnice: 10.000 Din.
Poslovodje: Ratej Ivan, trgovec v Slovenski Bistrici.

Za namestovanje upravičen je poslovodja samostojno.

Oglaš, osobito vabila na občni zbor,

se objavljajo potem vpisanih pisem, ki se morajo oddati tako, da je med dnevom oddaje in občinim zborom vsaj osem dni.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru,
dne 2. marca 1933.
Firm. 180/33 — Rg C II 94/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Maribor.
Besedilo: Podravska tiskarna družba z. o. z. v Mariboru.

Družba sloni odslej na družabni pogodbi z dne 9. aprila 1929. pos. št. 1424, spremenjeni z notarskimi zapisi (odstopnimi pogodbami).

Izbrisejo se dosednji poslovodje Kristovič Ignac, Zunkovič Mate in Kenda Franc, vpiše pa novi poslovodja dr. Šnuderl Maks, advokat v Mariboru kot konkurzni upraviitelj Kmetijske eksportne zadruge v Mariboru.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru,
dne 2. marca 1933.
Firm. 140/33 — Rg C II 52/9.

*

Sedež: Središče.
Besedilo: A. Löwy.

Izbrise se družabnica Löwy Antonija zbog smrti.

Odslej imetnik samo dosednji družabnik Mitzky Geza.

Obratni predmet odslej: trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki ter izvoz jaje in sadja na veliko.

Sedež: Središče ob Dravi št. 91.
Prokura se je podelila Branku Mitzky, trgovcu v Središču.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru,
dne 2. marca 1933.
Firm. 179/33 — Reg A I 199/9.

Izbrisala se je nastopna firma:

Sedež: Ljubljana.
Besedilo firme: Julij Zupan.
Radi opusta obrata.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 17. februarja 1933.
Firm. 144 — Rg A VI 79/2

Iz združnega registra

Vpisala se je Mlekarska nakupovalna in prodajna zadruga v Goričah, ki bo oskrbovala svoje člane tudi z življenjskimi potrebščinami.

Ekonomska Orjuna se je razdružila in prešla v likvidacijo.

Iz načelstva Občlanišnice za Slovenijo se izbrise dr. Alojzij Zupan, vpiše pa ravnatelj Janko Jovan.

Iz načelstva Zadrugne zveze v Ljubljani se izbrise Alojzij Sagaj, vpiše pa dr. Schaubach, okrožni inšpektor v p.

Vodovodna zadruga v Vašah pri Medvodah se je razdružila in prešla v likvidacijo.

Konkurzi in prisilne poravnave

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini trgovca Franceta Ozimka v Selih pri Šumberku. Poravnalni sodnik dr. Cvetko, poravnalni upravitelj notar Mastnak. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Trebnjem dne 13. aprila ob 10. Rok za oglasitev do 8. aprila.

V zadevi imetnika tiskarne Korenčina Franca v Slovenjgradcu se določa narok na dan 29. marca ob 9. pri sodišču v Slovenjgradcu.

STANJE NARODNE BANKE

Po izkazu Narodne banke z dne 8. marca se je stanje banke od 28. februarja spremenilo tako-le (vse v milijonih dinarjev):

Kovinska in zlata podloga se je zmanjšala za 1.14 na 1939.9 in sicer so se tuje valute znižale za 2.9 na 0.29, devize pa se povečale za 1.8 na 178.1 milijonov Din.

Posojila so še nadalje padla, in sicer za 7.6 na 2379.9. Eskont je zmanjšan za 6.4 na 2038.7, lombard pa za 1.17 na 341.2.

Prejšnji predjudni državi so narasli za 0.3 na 1810.9. Vrednost raznih fondov se je zmanjšala za 0.015 na 7.9, dočim je račun nepremičnin večji za 0.25 na 156.5, raznih aktiv pa 1.4 na 40.9 milijonov Din.

Na pasivni strani so se povečali razni fondovi za 0.4 na 9.07.

Bankovci v obtoku so se povečali za 34.3 na 4620.4, ker so se zmanjšale obveznosti na pokaz za 19.07 na 854.2. Državne terjatve so se povečale za 4.6 na 11.9, razni računi pa za 10.8 na 582.6 milijonov Din. Depoziti po tekočih računih so se zmanjšali za 34.5 na 259.6 milijonov Din.

Zlato in devizno kritje se je zmanjšalo od 35.55 % na 35.43 %, samo zlato pa od 32.26 % na 32.17 %.

*

Obrestna mera za vloge je v Italiji znižana od 3 na 2 odstotka.

Razno

438 milijonov pošiljk je izvršila naša pošta v l. 1932, in sicer (v milijonih) 119.2 frankiranih, 2.9 nefrankiranih pisem, 59.8 dopisnic, 159.5 tiskovin, 3.4 poslovnih papirjev, 3.2 vzorcev, 10.1 priporočenih pisem, 9.2 priporočenih pisem, ki ne podleže taksi, 6.05 nakaznic, 4.3 zavojev in drugo.

Vsi japonski jekleni in kovinski zavodi bodo združeni v eno orjaško podjetje. Tudi državne jeklarne bodo pridružene temu podjetju. S tem bo znatno povečana racionalizacija v japonski jekleni industriji in njena konkurenčna sposobnost znatno povečana.

Snia Viscosa, največje italijansko podjetje za umetno svilo, ki dela s kapitalom 350 milijonov lir, izkazuje za leto 1932 58.9 (lani 66.8) milijonov lir kosmatega dobička in 22.3 (lani 23.5) čistega dobička. Ko lani, bo tudi letos izplačalo podjetje 6 odstotkov dividende.

Vsa filmska podjetja v Hollywoodu so vsled bančne krize ustavila obrate, 75.000 nameščenecv je vsled tega brez posla.

Produkcija avtomobilov je v U. S. A. narasla v januarju na 116.000 avtomobilov, dočim je znašala v decembru le 84.000, v oktobru pa 51.000. V primeri z januarjem lani se je letos produkcija povečala za 6000 avtomobilov.

Prejemki avstrijskih železničarjev bodo znižani, da se odpravi primanjkljaj železnice. Znižanje prejemkov naj bi dalo 30 milijonov šilingov (290 milijonov Din).

Italijanska jadrnica »Natale« se je potopila v bližini alžirske obale.

Stanje poljske elektrotehnične industrije. Poljske električne centrale so obsegale leta 1930 že 1.470.000 kilovatov, kar pa je za tako veliko ozemlje še zelo malo. Letos deluje že 70 podjetij, ki oddajajo tok za vso poljsko industrijo.

Carine na žitarice je z 10. marcem na Češkoslovaškem povišana tako-le: pšenica na 25 Kč, rž 50 Kč, ječmen 36 Kč, oves 33 Kč, moka in mlevni izdelki na 75 Kč.

DOLARSKA PANIKA NA POLJSKEM

Padec dolarja je povzročil velik naval lastnikov dolarjev na Poljsko banko, da jim zamenja dolarje. Zlasti v začetku tega tedna je zavzela ponudba dolarjev velikanški obseg. Poljska banka je zato morala znižati tečaj dolarja najprej na 8.90, potem na 8.60 in nazadnje na 8.30. Ker pa še ni prenehala ponudba dolarjev, je Poljska banka sploh ustavila notiranje dolarja na borzi.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snati obleke, klobuke itd. Škrobi in svetilolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 2. Telefon št. 22-72.

SLUŽBENI LIST

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 11. marca objavlja med drugim: Pravilnik o opravljanju drž. strok. izpita v kmetijstvu za pripravnike s fakultet. izobrazbo. — Izpremembo odredbe v izpitni komisiji za mojstrske preizkušnje zidarjev, tesarjev, klesarjev in studenčarjev. — Kazalo za II. polletje 1932. — Pobiranje občinskih trošarin. — Razne razglase uradov in sodišč ter druge objave.

Dobava-prodaja

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave 25.000 kg moke.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave vijakov, pil, pločevine, kovanih žebeljev itd. ter glede dobave žarnic in drugega električnega materiala.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov rudarskih žag in 2000 kilogramov katrana.

Dne 30. marca t. l. pri Direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu glede dobave 2 električnih motorjev.

Dne 31. marca t. l. pri ekonomskem oddelku Uprave državnih monopolov v Beogradu glede dobave 1.000.000 komadov novih jutastih vreč.

Dne 10. aprila t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu licitacija glede dobave sukna, polvolnenih tkanin in rjuh. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Prodaja starih pocinkanih sodov in raznih pločevinastih predmetov se bo vršila potom ustmene licitacije dne 12. aprila t. l. pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Oddaja zakupa restavracije na postaji Čakovce se bo vršila potom licitacija dne 6. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

PRED ZAKLJUČKOM NEMSKO-BOLGARSKEGA DOGOVORA.

V kratkem bodo zaključena pogajanja o dobavah Nemčije Bolgarski. Nemčija bo za eno milijardo levov dobavila Bolgariji železniškega in mostnega materiala, za bolgarska mesta pa gasilne priprave. V zameno za to blago pa bo Bolgarska dobivala Nemčija tobak.

Irzna poročila

MARIBORSKI ŽIVINSKI TRG.

Na svinjski sejem z dne 10. marca 1933. je bilo pripeljanih 156 svinj. Cene so bile te-le: Mladi prašiči 7-9 tednov stari 100 do 130, 3-4 mesece 250-380, 5-7 mesecev 450-500, 8-10 mesecev 550-580, 1 leto 800-1200 Din za komad, 1 kg žive teže 7.50-8, 1 kg mrtve teže 10.50-12 dinarjev.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Torek, dne 14. marca: Zaprto.
Sreda, dne 15. marca: Slava in njeni mešetarji. Red Sreda.

Četrtek, dne 16. marca ob 15.: Voda. Dijska predstava. Globoko znižane cene. Izven.

Petek, dne 17. marca: Zaprto.

OPERA

Torek, dne 14. marca: Faust. Gostovanje Josipa Križaja. Izven.

Sreda, dne 15. marca: Pri treh mladenkah. Opereta. Red A.

Četrtek, dne 16. marca: Morana. Red C.
Petek, dne 17. marca: Zaprto.

MEDNARODNI VELESEJEM V PRAGI

19. — 26. marca 1933

svetovni velesejem

na katerem so zastopani narodi in države

Znižana vožnja

za brzovlake in navadne vlake

Jugoslavija 25 %, Čehoslovaška 33 %, Avstrija 25 %, Madjarska 25 %

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY, Ljubljana, Aleksandrova c. 2

ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT

PUTNIK, Gajeva ulica, za nebotičnikom

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mlečnih dišav in ružniške vode.

Točna in solidna posrežba! — Zahtevajte cenik!

Trgovci! Naročajte blago pri trdkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“!

**TISKARNA
MERKUR**

- LJUBLJANA -
GREGORČIČEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.

LASTNA
KNJIGOVEZNICA